

Intervenție în Spațiul Public brașovean. No man's land-uri urbane.

Un proiect cultural realizat de OAR Brașov-Covasna-Harghita, finanțat din Timbrul de Arhitectură.

NEWSLETTER 01 IULIE 2009

*buletin informativ al OAR Brașov-Covasna-Harghita pentru
proiectul NoMan'sLand. Intervenție în spațiul public brașovean.*

- *lansarea proiectului*
- *justificarea proiectului*
- *scop și obiective*
- *structura proiectului*
- *evenimente viitoare*

**ORDINUL
ARHITECTORILOR
DIN ROMANIA
FILIALA
BV-CV-HG**

[Lansarea proiectului]

Proiect cultural finanțat din Timbrul de Arhitectură

[Justificarea proiectului]

Ca parte a mediului construit și implicit a peisajului urban, spațiul public are un rol dublu: el face parte dintr-un context construit, social și cultural care are implicații în modul de utilizare a spațiului comunității; în același timp, el are rol „educațional”, căci în primul rând, prin spațiul public putem avea o influență în formarea culturii urbane și arhitecturale a cetățenilor urbei.

Importanța lui este explicit formulată și în [Carta de la Leipzig](#) pentru orașe europene durabile în care este definită astfel: “Calitatea spațiilor publice, peisajele urbane antropice, arhitectura și dezvoltarea urbană joacă un rol important în condițiile de viață ale cetățenilor orașelor.”

Din păcate, în spațiul autohton, atitudinea (specialiștilor, dar nu numai) față de acest component al peisajului urban este departe de cea care i s-ar cuveni din cele declarate mai sus. Desigur există o anumită atenție îndreptată către principalele spații publice din orașele noastre, însă trecând la un nivel mai în detaliu, putem observa că grija față de spațiul public este aproape în totalitate neglijată.

Căci, pe lângă piețele sau parcurile clar constituite, spațiul public înseamnă și altceva. **Există spații publice care sunt aproape în totalitate “omise”, atât de cei care au un rol în amenajarea și întreținerea lor, cât și de cei care ar trebui să fie utilizatorii lor. Este vorba despre acele găuri albe din structura urbană, noman'sland-uri veritabile, întâlnite la tot pasul.**

Poate să fie vorba de un colț de stradă, de un obiect urban, o situație spațială, o fațadă sau pur și simplu de un maidan plin de noroi și praf. Caracteristica unui noman'sland (expresie propusă și care conține poate definiția cea mai complexă) este, în primul rând, cel de a fi neobservat, trecut cu vederea – în sensul primar al cuvântului. Desigur, ea se rezumă în special la faptul că, la prima vedere nimeni nu își asumă răspunderea pentru acesta: este un loc al nimănui (traducere aproximativă a termenului introdus mai sus), cu toate că, întotdeauna există un posesor, o entitate răspunzătoare. Acest tip de spațiu public se desfășoară la un nivel primar, comun, de un rang zero. Este planul de primă întâlnire a omului, a comunității cu spațiul public, cu peisajul cultural, constituind situațiile cele mai dese în confruntarea cu spațiul urban și prin urmare are un rol la fel de important ca și amplele amenajări urbane publice.

Proiect cultural finanțat din Timbrul de Arhitectură

[Scop și obiective]

1. Crearea unei **platforme interactive** (instrument) de comunicare cu cetățenii, în scopul scoaterii în evidență a rolului spațiului public în peisajul urban și peisajul cultural. Dorim să (re)punem în discuție problematica spațiului public, conștientizarea la scară largă a valorii culturale și sociale pe care îl are, prin dezbateri, analize și studii.
2. **Implicarea proactivă a breslei** în dezvoltarea, valorificarea spațiului public. Prin proiectul propus chemăm breasla arhitecturii să contribuie la identificarea și marcarea potențialului unor astfel de *noman'sland*-uri prin producerea de gesturi creative: o bancă, o culoare, un nou pavaj sau un copac care pot să schimbe situația creând un spațiu de interacțiune, un loc de relaxare și ce este cel mai important, un loc cu identitate sau cu memorie. Recunoașterea potențialului și reacționarea prin realizarea unor schițe, mici proiecte.
3. **Implicarea partenerilor cu putere de decizie** în procesul de valorificare a spațiilor publice. În același timp, ne propunem conștientizarea autorităților locale despre importanța segmentului de proiectare în amenajarea, reorganizarea etc. a spațiilor publice, prin implicarea lor ca parteneri în proiect și ca viitori beneficiari ai rezultatelor obținute prin realizarea unui portofoliu de proiecte care să explice, să prezinte calitățile spațiilor publice uitate.

Fiind, în primul rând, o platformă interactivă și interdisciplinară care are ca obiectiv stârnirea de reacții din partea comunității locale, reprezentanților comunității și a breslei arhitecților, proiectul are ca scop atât adunarea de informații, date despre conceptul de spațiu public în cultura contemporană, cât și de a da un răspuns cât mai complex venit din partea specialiștilor din domeniu la problemele care sunt și vor apărea pe parcursul proiectului.

Proiect cultural finanțat din Timbrul de Arhitectură

[Structura proiectului]

A. Studiul

- **studiu teoretic** (definiție/delimitare teoretică – rolul și situația spațiului public; analiza siturilor alese; sinteză finală – concluziile investigațiilor)

- **dezbateri publice** (realizare și întreținere forum virtual, prezentare exemple de bune practici (Planwerk, Arhitectura, etc.), dezbateri profesionale)

- *identificarea unor situri, locuri sau chiar obiecte urbane care se încadrează în conceptul propus și care au un potențial pentru realizarea unor spații cu identitate și valoare pentru oraș și comunitate, studiul și analiza lor;*
- *realizarea unui spațiu de comunicare multidimensională pentru prezentarea, descrierea și dezbaterile acestor locuri, a temei expoziției etc. (între arhitecți, specialiști, cetățeni, reprezentanți ai mass-mediei și chiar și responsabili din administrația publică).*
- *pornirea unor discuții, dezbateri integrând specialiști din diverse domenii (sociologi, istorici, artiști, reprezentanți ai sferei politicii).*

B. Propuneri

- **concurs de idei - dezbateri**
- **expoziție**
- **realizarea catalogului studiului și al proiectelor**

Ca o concluziune a rezultatelor primei faze se dorește organizarea unei expoziții cu sugestiile, microproiectele, schițele realizate de arhitecții filialei și care au ca obiectiv amenajarea, transformarea unor spații urbane uitate și distruse, crearea unor spații publice cu valoare socio-culturală, în primul rând și redarea lor comunității.

Se propune realizarea unui concurs între proiectele propuse (alegerea de către un juriu și premiarea celor mai bune propuneri), urmând și prin asta stimularea profesioniștilor în a participa la proiect.

[Posibilități privind continuarea proiectului]

Proiectul se propune a fi un prim pas în realizarea unei rețele de comunicare, de dezbateri pe tema amenajării și valorificării spațiului public brașovean.

Baza documentară și metodologia dezvoltată pentru studiul problematicii spațiului public va constitui un fundal (background) teoretic pentru alte studii și un instrument activ în procesul de intervenție în peisajul cultural autohton.

Proiectul, pe lângă posibilitatea de implementare a sugestiilor participante la expoziție, creează oportunitatea de colaborare pe termen lung între arhitecți, specialiști etc. și autorități în dezvoltarea de noi studii și proiecte.

[Evenimente viitoare]

24 iulie 2009 -

LANSARE WWW.SPATIULPUBLICBRASOV.RO

Lansarea site-ului proiectului NoMan'sland. Intervenție în Spațiul Public brașovean, un spațiu virtual de dezbatere și informare.

**29 iulie 2009 -
miercuri**

DEBATE 01.

Eugen Pănescu prezintă în cadrul unei discuții libere realizările echipei **PLANWERK** la Sibiu și Cluj: Proiectul câștigător la secțiunea urbanism în cadrul BAB 08 – Erlebnisraum - Amenajare Spații Publice Mici în Sibiu, proiectele din Cluj Napoca, Brașov
<http://www.planwerkcluj.org>

Evenimentul va avea loc la ora 17.00 la sediul OAR Bv-Cv-Hr din Piața Sfatului nr. 22.

[calendarul proiectului]

- iulie 2009
 - lansare
 - dezbatere, prezentare de exemple de intervenții în spațiul public
- august 2009
 - dezbateri
 - identificarea de locuri cu potențial pentru proiect
 - realizarea documentațiilor pentru locurile alese
- septembrie 2009
 - lansare concurs de idei – dezbatere
- noiembrie 2009
 - termen limită pentru primirea propunerilor
 - expoziție cu propunerile primite
 - realizarea catalogului de sugestii, propuneri etc.

Contact:

- ▶ OAR Filiala BV-CV-HR
Piața Sfatului nr.22, 500025 Brașov
tel/fax: 0268/ 471438
ordinularhitecilor@gmail.com
- ▶ Coordonator proiect Arh. BARTHA LORAND
nomanslandbv@gmail.com
- ▶ WWW.SPATIULPUBLICBRASOV.RO